

DOBAI ESZTER

Jankovič Nóra: Árnyékok illata

A kaotikus viselkedést mutató rendszerek determinisztikusak. Kaotikus rendszerekben gyakori, hogy a kiindulási feltételek kismértékű megváltoztatása is nagymértékű változásokat idéz elő egy rendszer állapotában rövid időn belül.

A regény sorsszerű történéseire ráillik a káoszelmélet definíciója. A főhősnő életének látszólag stabil rendszere egyszer csak felborul, ezzel visszafordíthatatlan eseménysorozatot idézve elő. Adél, a történet elején egy hivatásában még nem teljesen, de házasságában meglehetősen kiégett fiatal tanárnő egy beszürkült életvitel megtestesítője. Titokban azonban szentimentális álmokat dédelget, melyekben fiatalkori plátói szerelme jelenik meg, mint az örök ideális Férfi számára.

Miután szinte az egész eddig felépített világa összeomlik, Adél intuíciókra és sorsszerű történésekre hagyatkozva környezetét megdöbentő, új útra lép. Gondolkodásmódját teljesen áthatja a determinizmus, mely szerint mindennek oka van, a véletlenszerű történések csak a puzzle különálló darabkáit képezik. Az együgyűség áruhájába bújtatott szomszéd néni profetikus megszólalása is példázza ezt a filozófiát:

Adok magának valamit. A múltkor találtam. Mindjárt magára gondoltam. Csak nem találkoztunk. Biztos nem volt itt az ideje. Siettetni meg semmit sem szabad. Várni kell türelmesen, és akkor higgye el, minden a helyére kerül. Idővel az ember megtalálja a választ a miértekre.

A regény címében rejlik a kék íriszek lenyomata, mely motívum romantikus szálként fut végig a cselekményen, mint valami megfoghatatlan misztérium, s a történet kibontakozásakor folyamatosan körvonalazódik az árnyék e homályból.

A romantikus regények és hétköznapi konfliktusok érzésvilágának lefestését kedvelők számára feltétlenül élvezhető olvasmány Jankovič Nóra műve. Valamint a javíthatatlan álmodozók és a véletlenszerű sorsok alakulását elutasítók figyelme se kerülje el ezt a látszólag könnyed, de érzelmileg mégis bonyolult döntéseket és a hétköznapi életből ismert helyzeteket bemutató olvasmányt.

JANKOVIČ Nóra, *Árnyékok illata*, Phoenix Polgári Társulás, Pozsony, 2014.

